

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“, Vodniške ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 42.

V Ljubljani, v sredo 21. februarja 1894.

Letnik XXII.

Gorenjski pašniki.

II.

O predlogu poslanca Povše-ta in tovarišev sta finančni in upravni odsek imela dvoje dolgih posvetovanj; poročevalec je bil poslanec Višnikar. S prvim njegovim poročilom večina narodne stranke ni bila zadovoljna. Izdelal je na to drugo poročilo ter je spopolnil oziroma preduradil po raznih navseh in dostavkih. To poročilo se glasi:

Predlog poslanca Povše-ta in tovarišev, ki so ga provzročile znane razmere med pašnimi opravičenci in lastniki velikih gozdov na Gorenjskem, o kojih so bile čitati obširne razprave in ostre kritike v javnih listih, sta finančni in upravni odsek natančno pretresala. Ker udeleženci sami niso predložili nikakih pritožb ali prošenj, omejiti sta se morala združena odseka pri presojevanju tega vprašanja na podatke, koje je navajal gospod predlagatelj v svojem utemeljevalnem govoru, na zadevajoče razprave v javnih listih, na informacije posameznih odsekovih članov in na izjave gospoda zastopnika c. kr. deželne vlade.

Predlog se upira v prvi vrsti na neovrgljiv faktum, da se je število živine v radovljiškem okraju, kjer je v prejšnjih časih živinoreja lepo napredovala, v letih 1880 do 1890 neprimerno močno znižalo. Gospod predlagatelj meni, da je temu propadu, ki je gotovo resnega prevdarka vreden, kriva neopravičena omejitev paše. Do paše opravičenim kmetom se pri izvrševanju paše nagaja ter gozdni zakon napačno tolmači v izključljivo obrambo gozda. Za pomlajenje gozda se odločujejo prostori, kjer je najobilnejša in najboljša paša, in večkrat ob potih, kjer je najtežje odvracati živino od taci za naraščaj namenjenih krajev.

Silno kruto postopajo gozdni čuvaji nasproti kmetom, ako jih zasačijo. Nekaterniki vplačali so že glôb po 50, 80 in več goldinarjev. Na planini Pun-

gert v tržiškem okraju smejo opravičenci pasti samo od 9. ure dopoldne do 3., oziroma 4. ure popoldne in znani veleposestnik pokupuje na tisoče orlov planin in pašne pravice od kmetov. Pri vravnavi pašnih in drugih gozdnih pravic se ni postopalo pravilno v smislu ces. patenta z dne 5. julija 1853. leta.

Pri presoji prepornega vprašanja ozirati se je v prvi vrsti na določbe gozdnega zakona z dne 3. decembra 1852, št. 250 drž. zakona, in sicer na §§ 9. in 10.

§ 9. tega zakona se glasi:

„Gozdi, ki so obremenjeni s služnostmi (gozdni servitutami), se morajo ne samo ohraniti, ampak tudi na primerni gospodarski način trajno oskrbovati.“

Način in velikost gozdnih vžitkov v taci gozdih določa na zahtevanje opravičenca ali obtoženca po teh načelih sestavljeni gospodarski načrt, katerega tudi le na zahtevanje jednega ali drugega določa politična oblast po zaslišanju obeh strank in na podlagi načrta, katerega so izdelali ali pregledali nepristranski izvedenci.

Ako se sploh ali pri tej priliki pokaže, da opravičenec ali zavezanec samo gledé tega nista jedina, kako je vživati sicer neoporekovna gozdna služnost, razsoja o tem politična oblast.“

§ 10. „Gozdna paša v onih delih gozda, ki so namenjeni za pomlajenje in kjer bi živina utegnila pokvariti že pričetni ali prihodnji naraščaj lesa (v varovanih ali zareji odločenih krajih), se ne sme vživati, v druge dele pa ne več živine goniti, kakor toliko, kolikor je more v njih dobiti potrebnega živeža.“

Varovani kraji (Schonungsflächen) naj znašajo praviloma pri gozdih visoke vrste vsaj šest del, pri gozdih nižje in sredne vrste pa vsaj pet del vsega gozdnega prostora.

Gozdni posestniki in pašni opravičenci morajo postavljati pastirje ali na drug primeren način za to skrbeti, da ne bode živina zahajala v zabranjene kraje. Živina naj se tudi, kolikor je to mogoče, ne pase posamezno, ampak skupno.

Živina naj se z ozirom na potrebno gozdno varstvo in po potrebi tudi po ovinkih goni na pašo.“

Razvidno je, da so te določbe, katerim načelo je: varstvo gozdov, za pašne opravičence zelo ostre in da je treba pri izvrševanju gozdnega zakona uvaževati vse dejanske razmere in vestno paziti na to, da se pri tem ne kratijo pašne pravice in njih vživanje ne obtežuje, kjer ni to v varstvo gozdov absolutno potrebno. Da se spravijo pravice gozdnih posestnikov in pašnih opravičencev, katere so si v gotovem nasprotju, v pravo in pravično razmerje, treba se je ozirati na vse dejanske razmere in potrebe in ne samo na gole črke zakona. Varstvo gozdov ne sme postati šikana servitutnim opravičencem.

Ker le prerado in pregostoma nastanejo strastni prepri med služnostnimi opravičenci in lastniki služnih zemljišč, izdelal se je cesarski patent z dne 5. julija leta 1853, št. 130 drž. zak., kateri velevala, da naj se vravnajo in odvežejo pašne in gozdne pravice, katere se od tega časa dalje tudi ne morejo več priposestovati, in da se tako zemljišča razbremené.

Vravnava in odveza služnosti se vrši, ako ni za podstavo listin in razsodb, po povprečni resnični porabi v letih 1836 do 1845. Ako pa ni iz tega časa zadostnih dokazil ali ako se pravica ni izvrševala vsako leto, določijo obseg vžitka izvedenci. Izmed izvedencev volijo obe stranki jednako število.

Kolikor je znano, so se pašne in gozdne pravice v poslednjem času običajno vravnale na podlagi izrekov izvedencev. Pri pašnih pravicah se je posebno tudi konstatovalo, koliko živine je mogoče dotičnim opravičencem prezimiti. V koliko se je v

LISTEK

† Dr. Franjo Rački.

(Dalje.)

Iz Zagreba, 15. februarja.

Rački pa je tudi v drugem pravcu izrabil čas v Rimu. Tukaj je namreč marljivo preiskaval gradivo za jugoslovansko zgodovino po bogatih rimskih knjižnicah in arhivih. Koliko so mu bile le te poznate, more se deloma razvideti iz njegove razprave: „Rukopisi, tičući se južno-slovenske poviesti, u arkivih srednje i dolnje Italije“. (Rad knj. XVII.) Poleg nabiranja gradiva bavil se je Rački tudi s prepisovanjem glagolskega evangelija Assemanovega. Tako je le-tá starodavni spomenik drevnega slovenskega jezika mogel na svetlo priti (v Zagrebu 1863) z obširnimi zgodovinskimi in jezikoslovnimi predgovorom od Račkega in Jagića.

Ker je hotel Rački razumeti tudi predslovensko dobo naše zgodovine, začel je izučavati tudi rimske starine, ter je v to svrhu pohajal prav marljivo v tamošnje muzeje in zbirke, arhiloške zavode in društva, posebno v prusko-nemški zavod. Tukaj je imel Rački priložnost sestajati se s prvimi učenjaki

te vrste, pa so tudi njega smatrali dostojnim svojega društva, imenovavši ga članom onega zavoda. Z isto gorečnostjo je sodeloval tudi pri drugih učenih rimskih društvih, ki so ga tudi v svoje krilo sprejela.

Iz Rima je sklenil Rački obiskati tudi druge italijanske knjižnice in arhive. Tako se je podal leta 1859 meseca septembra z o. Theinerom v Neapolj, da v tamošnjih zbirkah prepíše vse, kar se tiče naše zgodovine. En del tega truda je priobčil on v VII. knjigi „Arkiva“. Leta 1860 se povrne Rački v svojo domovino, da obiše rodovino in prijatelje. On je mislil posle kratkega časa povrniti se v Rim, da nadaljuje svoja izkovanja v onem dvojnem pravcu, tem bolj, ker so ga tamkaj vplivni možje namenili upotrebiti za slovenske zadeve. Ali sojeno je bilo drugače. Po želji škofa Strossmayerja, ki je ravno takrat boravil na pojačenem državnem zboru, poda se iz rojstnega kraja na Dunaj, da se posvetuje o naših javnih zadevah. Tukaj je bila zasnovana tudi jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti, a tudi o hrvatskem vseučilišču se je razpravljalo.

Po oktoberski diplomii začelo se je tudi na Hrvatskem živahno razpravljati o ustavnem životu, pa ni nič čudnega, da se je udeležil tudi Rački teh

razprav, saj je bil vendar eden najbolj izobraženih mož, ki je poznal ob enem tudi najbolje domačo zgodovino. Za časa banske konferencije koncem leta 1860 in začetkom leta 1861 je bil Rački povsodi s škofom Strossmayerjem ter je pomagal velikemu škofu oživljati njegove misli o duševnem preporedu hrvatskega naroda. Vse to ga je zadrževalo, da se ni povrnil v Rim. Razven tega pa so bili tudi nemiri v Italiji, ki so prenehali še-le tedaj, ko je bil Viktor Emanuel proglašen za kralja italijanskega meseca marca l. 1861.

Rački je stopil zdaj prvičkrat na politično polje ter je marljivo pisal v „Pozoru“ večidel članke historično-političnega sadržaja. Iz te dobe imamo obširnejšo njegovo razpravo, katero je Rački sestavil početkom l. 1861 v Djakovem ter jo malo kasneje na svetlo izdál na Dunaju pod naslovom: „Odlomeci iz državnega prava hrvatskoga za narodne dinastije.“ Leta 1861 stopi Rački, nagovorjen po svojih prijateljih, v hrvatski sabor, ki je bil odprt 15. aprila l. 1861, a ravno na ta način je bil zvezan za vselej z domovino svojo. V saboru se je Rački pridružil narodni stranki, ter je sodeloval pri vseh važnejših vprašanjih, ki so se razpravljala v tem znamenitem saboru. Ko se je v sednici dne 29. aprila sprožilo vprašanje o zjedinjenju vseh dežel hrvatskih, bil je

1/2 6 m. m. 3

zadevnih krajih na Gorenjskem v tem oziru nepravilno ali v škodo opravičencev postopalo, je danes težko konstatovati ter bi tudi ničesar ne koristilo, ker so dotične pravice že na podlagi poravnanih in razsodb pravomočno vravnane. Želeti je le, da v to poklicani organi in drugi, kojim je mir in blagostanje prebivalcev na srečo, služnostne opravičence svari pred neuspešnimi pravicami za lastninske in druge nekdanje pravice, katerih po zakonu sedaj ne morejo in ne smejo več uživati.

Po statistiki smemo sediti, da je vravnava paše v radovljiškem okraju neugodno vplivala na razvoj živinoreje. V tem okraju se je po uradnih statističnih izkazih od leta 1880 do leta 1890 zmanjšalo število živine za 16,6 odstotkov, dočim v nobenem drugem okraju ne znaša zmanjšanje nad 4 odstotke.

Ovac je bilo na Kranjskem leta 1869 še 85.161, leta 1890 pa že samo 53.462, torej v 21 letih za 31.699 ali 37 odstotkov manj. V radovljiškem okraju je bilo leta 1880 7437, leta 1890 pa samo 5522 ovac, tedaj za 1915 ali 27 odstotkov manj.

Konjereja na Kranjskem v obče napreduje od leta 1869, ko se je bilo naštel 19.782, l. 1880 21.975, leta 1890 pa 23.771 konj. V radovljiškem okraju se skupno število konj v letih 1880 do 1890 ni zmanjšalo, kakor se je napačno trdilo, ampak po uradnih izkazih zvišalo za 1,72 odstotkov. Povišalo se je posebno število kobil in mladih konj. Ugovarjalo se je, da se je osobito v Bohinju zmanjšalo število konj, ker je prenehalo izvažanje baucita in ker je kranjska industrijska družba opustila svoje tovarne v Bohinju. A gotovo je na konjerejo neugodno vplivala tudi prepoved, da se konji ne smeje več pasti v gozdih. Sicer se pa število konj ni znižalo. Resnejša je okoliščina, da se je goved v desetih letih znižalo za 16,6 odst., dočim se je v celi deželi zvišalo za 1,10 odstotkov. Opomniti pa je, da se je število živine znižalo tudi v onih občinah radovljiškega okraja, katere nimajo pašne pravice v gozdih industrijske družbe. Akoravno se smelo trdi, da opustitev skupnih pašnikov, razdelitev skupnih zemljišč in intenzivnejše obdelovanje obtežuje prosto pašo, vendar jedine to še ne opravičuje nerazmerne zmanjšanja goveje živine v radovljiškem okraju. Uvaževati je še druge lokalne razmere. Pred vravnavo paše pasli so ljudje popolnoma prosto po svojih planinah in obširnih graščinskih gozdih. Odprava te „divje paše“ opravičencem gotovo ni bila po volji, a utemeljena je v zakonu. Prevladala je skrb za gozde.

Povdarjalo se je od več strani, da se opravičencem obtežuje tudi vživanje skrčenih in vravnanih pašnih pravic, in navajali so se posamezni taki slučaj, o katerih se združena odseka nista mogla popolnoma prepričati, so li istiniti ali ne. Očitalo se je, da smejo pašni opravičenci na planini „Pungert“ v tržiškem okraju pasti samo od 9. ure dopoldne do 3. ure popoldne, torej samo 6 ur na dan. A tako vravnavo paše so bajé opravičenci sami zahtevali, ker zjutraj v hladu in proti večeru rajši pasejo po svojih nepogozdenih planinah, v vročini pa

v senoli po gozdih. Tudi se jim šesturna paša računa samo za pol dneva, tako da se število živine, katero smejo pasti po gozdih, podvoji.

Ako se pokupujejo pašniki in pašne pravice od kmetov, je to v narodnogospodarskem oziru gotovo kvarno, ker se tako zmanjšuje vrednost zemljišč, a po obstoječih zakonih se ne da preprečiti. Nekoliko se da doseči le s tem, da se ljudstvo poučuje in svari pred takimi razprodajami.

Gledé glôb zaradi gozdnih prestopkov je opomniti, da po izjavi gospoda vladnega zastopnika v posameznih slučajih globe niso znašale nad 5 gld.

Visočina odškodnin za gozdne poškodbe je določena v gozdnem zakonu. Izdal se je normalni tarif (Waldsehadentarif), po katerem je sestaviti tarife za posamezne okraje, oziroma na lokalne razmere in posebno na vrednost lesa. Odškodninski tarif za radovljiški okraj je precej nižji od normalnega tarifa. Za jedno goved plača se 13 kr. a. v., po normalnem tarifu 8-19 kr. st. den., za jedno kozo 6 kr. a. v. mesto 5-67 kr. st. den. itd.

Vseh odškodnin uplačalo se je po trditvi industrijske družbe v letih 1881 do 1892 skupaj 3090 gld., ali počez na leto po 257 gld.; v 25 letih pa vsega skupaj 12.682 gld. Posestnikov, kateri imajo pašne pravice v dotičnih gozdih, je 1557. Akoravno se odškodnine od leta do leta zmanjšujejo, kažejo vendar navedene številke, da so razmere med pašnimi opravičenci in gozdnimi lastniki posebno v radovljiškem okraju nezdrave in da je nujno potrebno, da se zboljšajo.

Akoravno industrijska družba trdi, da ima samo 17 del svojih gozdov za pomlajenje odločenih, dočim bi bilo po § 10. gozdnega zakona opravičeno peti, oziroma šesti del proti paši zavarovati, je vendar lahko mogoče, da je v posameznih krajih več gozda zaprtega in dalje časa, kakor je potrebno ali po zakonu dopustno. Tudi se zatrjuje, da se paša ravno na tacihi mestih zabranjuje, n. pr. ob potih, od katerih je najtežje živino odganjati. V kolikor so te pritožbe opravičene, odseku na podlagi podanega materijala ni bilo mogoče presojati.

Ako se pašnim upravičencem glede pogozdovanja zemljišč, na katerih smejo pasti, krivica godi, morajo se opomniti na določbe § 9. in 10. gozd. zak., po kateri imajo pravico zahtevati, da se napravi gospodarski načrt. Uradnim potom se to ne more zgoditi. Pač pa je politično oblastvo dolžno vplivati na to, da se v interesu pašnih upravičencev in gozdnih lastnikov napravijo taki gospodarski načrti, kateri bodo mnogo prepričali. V tem oziru se je poudarjalo, da je industrijsko društvo bilo že predložilo gospodarski načrt okrajnemu glavarstvu v Kranju, da pa ni prišlo do končne rešitve, ker pašni opravičenci niso hoteli ničesar vedeti o troških gospodarskega načrta, o kojih ni v zakonu nikake določbe.

Povdarjalo se je pri posvetovanju o predlogu gospoda poslanca Povšeta, da so pašne pravice v radovljiškem okraju, kjer je v prejšnjih letih živinoreja lepo cvetela, posebne važnosti za blagostanje ondotnih prebivalcev in da pri izvrševanju gozdnega zakona ni gledati samo in jedino le na varstvo go-

rilci narodne stranke. On je nadaljeval v „Pozoru“ svoje članke ter branil državno pravo, ker je mislil tako Hrvatsko rešiti v federativnej monarhiji. Ni preteklo med tem mnogo časa, da se je Račkemu odprlo drugo polje, na katerem je mogel svoje misli o prosveti hrvatskega naroda v istini izvesti. Početkom leta 1863 je bil imenovan šolskim svetnikom in nadzornikom pri kr. dalmatinsko-hrvatsko-slavonskem namestniškem veču. Ko je Rački spodbudil učitelje srednjih šol na delovanje zunaj šole in na samostalno iziskavanje, začel je l. 1864 v društvu z V. Jagićem in J. Torbarom izdajati znanstveni časopis „Književnik“, prevzevši sam vredništvo historične stroke. V „Književniku“ so se zbrali vsi boljši hrvatski književniki, ter je bil ta časopis celo v zunanjem svetu cenjen. V treh letnikih je priobčil Rački razven manjših spisov tudi nekaj večjih razprav, med katerimi je posebno znamenita: „Ocena starijih izvora za hrvatsku i srbsku poviest srednjega veka.“ Nadalje omenjamo še razprave: „Prinesci za epigrafiku jugoslovansku“, potem: „Odnosaj hrvatskih despotah i doseljenikah naprama kruni i kraljevini Hrvatskoj i Ugarskoj“. Ob obrani hrvatsko-slavonske granice“ itd.

(Konec slédi.)

zdv. Gotovo je, da se s pogozdovanjem ne smejo uničiti pašne pravice.

Gleda naj se posebno na to, da varovani kraji ne bodo ostali dalje zaprti, kakor je za pomlajenje gozda potrebno.

Odseka sta prepričana, da se tudi pri izvrševanju gozdnega zakona večkrat lahko uporablja od strani oblastnij nekaka dobrohotnost (aequitas), ki tudi na drugih praviških poljih dostikrat omili trdost dotičnega zakona. Tako dobrohotnost priporočati je posebno za kraje, v kojih je paša nenadomestljive vrednosti.

Iz teh razlogov sklenila sta finančni in upravni odsek nasvetovati:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Deželnemu odboru se naroča, da naprosi visoko c. kr. vlado, da se, kadar izvršuje gozdni zakon pri gozdo-kulturnih ukrepih, ozira kolikor mogoče tudi na pašne pravice, koje so za gotove okraje nedomestljive vrednosti in glede kojih je želiti, da bi se izvrševale na podlagi primernih gospodarskih načrtov, da paša ne bode onemogočena in zaprečena“.

To poročilo je bilo v zbornici od poročevalca prečitano in predlog soglasno sprejet. Stvar bi se bila torej mirnim potom rešila, toda prišla je dne 16. t. m. zopet v razgovor. O tem v prihodnjem članku.

Deželni zbor kranjski.

(Petnajsta seja dne 16. februarija.)

(Konec.)

Poslanec Šuklje poroča v imenu davčnega odseka o samostalnem predlogu gledé deleža dežel pri prihodkih novega osebnega dohodninskega davka. Pri razpravi o tem predlogu se je soglasno poudarjalo nujna potreba preosnove naših direktnih davkov, kajti pravičnejša razdelitev davčnih bremen po merilu davčne zmoglosti mora biti glavni smoter davčne reforme. Z druge strani pa je jasno, da more tak dohodninski davek le tedaj prosperovati, ako se oprosti vseh priklad, ker sicer se davkoplačevalci ne bodo upali na dan s pravilnimi izpovedbami. Toda deželni zbori imajo zakonitim potom pravico do priklad na cesarske davke in morajo braniti to ustavno pravico. Zato mora država deželam ponuditi primerno nadomestilo, da se morejo odpovedati priklad na novi cesarski davek. Vlada je tudi v svojem načrtu o direktnih osebnih davkih ponudila vsako leto v deželne namene 20%, onega zneska, ki se bode dobil v dotični deželi iz osebne dohodarine vsako leto. Toda davčni odsek resno preudarja oč znamenito to vprašanje, strinjal se je s predlagateljem dotičnega samostalnega predloga v tem, da taka zamena bi bila odločno na kvar in škodo deželnim financam vojvodine Kranjske. Nato našteva poročilo razne razloge, vsled katerih se odsek ni mogel odločiti za vladno ponudbo, temveč nasvetuje:

I. Deželni zbor priznava nujno potrebo preosnove direktnih davkov, ter smatra organično uvrstitev uspešno urejenega osebnega dohodninskega davka v davčno sistemo primernim sredstvom, da se zvravnajo davčna bremena davkoplačevalcem ter po tej poti zadostuje zahtevam pravičnega in razmerne obdačenja.

II. Deželni zbor pa ne more iznebiti se bojazni, da ne bode mogel shajati z 20% kvoto, katero je v smislu § 271 načrta zadevajočega direktne osebne davke pojedinim deželam v pokritje potrebščin deželnega gospodarstva odkazati iz dohodkov osebnega dohodninskega davka. Načeloma odklanjajoč sistemo priklad na cesarske davke kot škodljivo državni upravi in upravi deželni, kar skušnja dokazuje, izjavlja deželni zbor, da vidi odškodnino za odpoved na priklade na osebni dohodninski davek le v tem, da se primerni odstotni deleži cesarskih realnih davkov, izterjanih v deželi, isti odkažejo.

Odstotke teh deležev naj se določi po državnem zakonodavstvu s prva provizorno, potem po preteku dveh let po pravomočnosti davčne preosnove pa definitivno.

Dalje je posl. baron Apfaltrern prečital obširno in dobro sestavljeno poročilo o istem predlogu, ki se tiče deleža dežel pri prihodkih novega osebnega dohodninskega davka ter nasvetuje:

Dež. odboru se naroča, da predloži vis. vladi želje in izjave dež. zbora ter jo prosi, da jih potom c. kr. finančnega ministerstva kot peticijo predloži obema zbornicama državnega zbora.

izvoljen tudi Rački v odbor, ki je imel sestaviti adresu na kralja. Le-to adresu je sestavil Rački, a on je bil tudi član velikega poslanstva, ki je to adresu odneslo pred kraljevski prestol. Kot član središnjega odbora je sodeloval tudi pri sestavljanju članka 42. ob odnosaju Hrvatske nasproti Ogerski. V 85. saborski sednici dne 10. septembra preda Rački predsedništvu sabora posebne osnove adrese, ker je bil iz adresnega odbora izstopil, ker se ni slagal z negacijo v vprašanju ob odnosaju nasproti Avstriji. Le-ta osnova je bila sprejeta kot temelj za konečno adresu, po kateri je sabor na široko označil državno pravo Hrvatske. Nadalje je bil Rački tudi član odbora, kateri je imel izdelati osnove ob vrenjenju akademije, vseučilišča, o preustroju srednjih in narodnih šol, narodnega muzeja itd.

Kr. odpisom dne 8. novembra 1861 je bil hrvatski sabor razpuščen, dokler se ne doseže niti na Hrvatskem, niti na Ogerskem sporazumljenje v državnopravnih vprašanjih. Na Hrvatskem je zdaj prenehalo delovanje v javnem življenju do l. 1865, dokler ni bil dne 2. novembra sklican nov sabor, da pred vsem iznovič uvede državnopravne odnose hrvatske kraljevine. Ali med tem časom se je vodil boj v skupščinah in po časopisih. Na tem drugem polju nahajamo Račkega med prvimi bo-

Posl. Pakiž se zahvali odseku in poročevalcu za to vevlačno poročilo.

Posl. dr. Tavčar poroča o predlogu, gledé slovenskega učnega jezika na c. kr. drž. gimnazijah v Ljubljani in Novem Mestu in glede izdavanja slovenskih šol. knjig. Upravni odsek predlaga: „Dež. odboru se naroča, da za izdavanje šolskih knjig dovoljeni in do sedaj neporabljeni kredit porabi za pisateljske nagrade, in da z vse energijo stori vse potrebne korake, da si pridobi prej ko mogoče v rokopisih potrebne slovenske učne knjige za peti in šesti gimnazijski razred. O dotičnih korakih in vspehih poročati je dež. zboru v prihodnjem zasedanju“. Po opazkah dr. Schaffer-ja in dr. Vošnjaka je bil ta predlog z večino sprejet.

Posl. Lenarčič poroča o predlogu glede slovenskega jezika pri c. kr. poštnem in brzojavnem nadravnateljstvu v Trstu in slovenskih napisov na ondrotnih uradi.

Sprejet je bil predlog, da dež. odbor v tem oziru pri trgovinskem ministerstvu stori potrebne korake.

Posl. Stegnar poroča o § 9. letnega poročila, ki se tiče ustanov, ter nasvetuje da se poročilo vzame na znanje, prošnji županstva v Kemendi pa naj dež. odbor po svoji previdnosti ustreže v toliko, v kolikor dopuščajo ustanovna sredstva, ne da bi se pritegnila dežela k plačevanju, sicer pa naj prosilec pojasni, da čim več se potroši iz ustanovnega zaklada, predno se zgradi bolnica, tem kasneje se bode ustanovnikova želja izpolnila. Posl. Kersnik stavi dodatni predlog, naj dež. odbor v prihodnjem zasedanju poroča, kaj je ukrenil.

Posl. Lenarčič poroča o ostalih točkah letnega poročila ter nasvetuje: Dež. odboru se naroča, da opozori trgovinsko ministerstvo na nedostatke in nevarnosti na progi južne železnice od Ljubljane do Logatca in prosi, naj se pretresa vprašanje, kako bi se proga preložila na drugi brag ljubljanskega barja.

Končno je bil še sprejet predlog, da dež. odbor odpošlje inženjerja na Štajersko, ki naj prouči ta-mošnje deželne železnice, da se bode na podlagi izkušenj moglo tudi na Kranjskem reševati to vprašanje.

S tem je bil dnevni red zadnje seje rešen.

Dež. glavar Detela v sklepnem govoru izraža veselje, da so se vse razprave vršile mirno in stvarno, izreka zahvalo odsekom in njihovim načelnikom, kakor tudi nemškimi poslancem in dež. predsedniku baronu Heinu, ki se je trudoljubivo in z velikim zanimanjem udeleževal odsekovih in javnih sej, ter konča s trikratnim Slava in Hoch-klicem presvetlemu cesarju. Posl. Svetec izreka hvalo dež. glavarju Deteli in njega namestniku baronu Apfaltrernu, dež. predsednik v slovenskem in nemškem jeziku naglašja uspešno in složno delovanje v blagor dežele, baron Apfaltrern se zahvaljuje dež. glavarju in dež. predsedniku. Ob 6. uri predsednik zaključil zasedanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. februarija.

Zjedinenje Dalmacije s Hrvaško. Dalmatinski Italijani se jeze, da je vladni zastopnik molčal, ko je Bianchini stavil svoj predlog o zjedinenju Dalmacije s Hrvaško. Radi bi bili, da bi bil vstal in slovesno naznanil, da je dalmatinsko vprašanje z avstrijsko ustavo že definitivno rešeno, kakor je to storil vladni zastopnik 1. 1868. Italijani so predlagali nasprotno adreso, da naj Dalmacija ostane v sedanjih razmerah k cesarstvu. S tem predlogom so pa ostali popolnoma osamljeni. Srbi so izjavili, da zanj ne glasujejo, ker še ne vidijo nobene nevarnosti za dalmatinsko avtonomijo. Deželni zbor pa ni rešil Bianchinijevega predloga, ker se je poprej zaključil. Tako se je končala vsa ta državnopravna akcija. Drugo leto bodo pa morda Hrvatje zopet ponovili svoj predlog. Kacega vspeha pa ne bodo dosegli, dokler se odločilni krogi v Zagrebu bolj za stvar ne pobrigajo.

Češke zadeve. Pri priračunski debati v češkem deželnem zboru so grofa Lebedur, Buquoy in dr. Rieger s svojimi govori daleč prekosili mladočeške govornike in dobro osvetlili mladočeško politiko. Mladočehi so zaradi tega jako potrti. Njih listi razširjajo novice, da bode kmalu razpuščen deželni zbor in so zaradi tega nasprotniki Mladočehov napeli vse svoje duševne sile. Drugi pa pač drugače sodijo. Mladočehi bi sami radi, da se sedaj razpusti zbor, ker čutijo, da je njih popularnost jela pojemati in

se politične razmere tako sučejo, da bode vedno bolj zgubljal zaupanje, ker kakšnega političnega vspeha nimajo kmalu pričakovati. Mladočeška slava bliža se koncu. Jediní njih vspeh je, da so veleposetnike zblížali z Nemci, kar gotovo ni narodu češkemu v korist.

Sedmograški Rumuni se mislijo še-le potem prav ustavljati civilnemu zakonu, ko bode stopil v veljavo. Hodili se bodo poročat le h duhovnikom. Ako bi duhovnik bil potem kaznovan, se mu bode globa povrnila iz posebne tajne blagajnice. V vsakem slučaju se bode pa tudi sklenila pogodba, da otroci in zakonski zastran dedščine ne pridejo v kako škodo. Pri tem bodo Rumunci zahtevali, da se za Sedmograško dovoli izjema, kakor za Hrvaško. Mažarski listi sami priznavajo, da bi tako delovanje proti civilnemu zakonu jako velike težave napravljalo vladi. Po našem mnenju bi pa Rumuni vendar pametneje naredili, ako se že sedaj začno upirati vpeljavi civilnega zakona in tako pripomorejo, da propade. Poznejši upor bi težko dosti koristil. Vlada bi že našla sredstev, da prebivalstvo prisili k pokorščini. Če mislijo Rumuni, da bi z njih postopanjem dosegli kako večjo samostojnost za Sedmograško, se pač jako motijo.

Anarhizem na Francoskem. Policija sedaj dan na dan zasleduje anarhiste. Hišne preiskave množe se. Pri teh preiskavah nahajajo važna pisma, dele bomb, razstrelivo. Poslednji bombeni atentati so prebivalce prepričali, da socijalizem ni tako nedolžen, kakor so dolgo mislili. Liberalci so malo potrti, ker se mej anarhisti nahajajo ljudje, kateri so se dosti šolali, in to dokazuje, da sedanja šola ne zadošča svojim namenom. Da v Franciji anarhizem tako mogočno vzdiguje glavo, kriva je največ šola brez Boga. Da bi le to prepričanje prodrl v najširše kroge. Dokler se šole ne preustrojijo, je vsak boj proti socijalizmu in anarhizmu zastoj. Nevarnost bode pa vedno večja. Sedaj še-le prihajajo v življenje ljudje, katere je vzgojila brezverska šola, in teh ljudi bode vedno več, ako se ob pravem času to zlo ne odpravi. Policija in kazensko sodišče ne bota mogla popraviti, kar bode šola izpridila.

Cerkveni letopis.

Sklep slovesnosti 50letnice Leona XIII.

V Rimu, 18. febr. 1893.

Danes praznujemo v Rimu zadnji dan slavnostnega leta v spomin na petdesetletno škofovanje sv. Očeta Leona XIII. Sv. Oče so dopoldne ob 9^{1/2} uri brali sv. mašo pri sv. Petru. Zbralo se je silo ljudi. Ze ob 7^{1/2} uri se je okrog velikega oltarja in po sredi cerkve vse gnetlo in trlo. Ob slopovih, ki podpirajo kupolo, postavili so odre za odličnejšo gopodo; v srednji ladiji za velikim oltarjem (veliki oltar stoji pod kupolo, kjer se križata glavna in prečna ladija) so bile 3 vrste stolov: prva vrsta sedežev je bila pripravljena za kardinale, druga za škofo in kanonike, v tretji vrsti pa so na desni sedeli poslaniki tujih držav, na levi pa rimske plemenite rodbine. — Goriški romarji so dobili dober prostor.

Ob 9^{1/2} uri so zabučale trombe na balkonu nad velikimi vrati, in iz prve kapele v desni stranski ladiji se je začel pomikati slavnostni spreved. Ko so se prikazali sv. Oče, zadonelo je iz tisoč in tisoč prsij: Živi Leon XIII.! Živi Leon XIII. se je razlegalo po prostranem božjem hramu, in doli iz kupole je odmevalo: Živi Leon! — Sv. Očeta so nesli visoko na prestolu. Imeli so na sebi mašno obleko, na glavi mitro. Ko so dospeli do oltarja sv. Petra, začela se je takoj tiha sv. maša. Pri maši so stregli kanoniki sv. Petra. Kardinale so bili mej sv. mašo na svojih prostorih, le po darovanju in po zavživanju so šli trije k oltarju, da so stregli sv. Očetu, ko so si umivali roke. — Peli so pevci sikstinske kapele.

Po sv. maši so sv. Oče slekli mašno obleko in deset minut tiho molili klečé ob grobu sv. Petra. Potem so si ogrnili pluvijale in krepko zapeli: „Te Deum laudamus“. Ko so odpeli še molitve, usedli so se na prestol; na glavo so jim djali tižaro. Spremstvo se je razvrstilo v red, in spreved je šel po sredi cerkve nazaj v Vatikan. Prišedši izpod kupole v glavno ladijo je spreved obstal; sv. Oče so vstali s prestola, roke vspeli proti nebu in delili blagoslov „Urbi et orbi“. Po vsej cerkvi pa se je znova razlegalo: Bog živi Leona! F. U.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. februarija.

(Škofom na otoku Krku) je imenovan veleč. g. mgnr. Andrej Sterk, župnik stolne cerkve v Trstu. Krški škofiji je iskreno čestitati, da dobi tako izvrstnega vrhovnega pastirja, katerega apostolsko delovanje Bog blagoslavlja prav mnoga leta!

(Izjava) Vč. g. župnik in poslanec Gregor Einspieler objavlja na čelu zadnje številke „Mir“-a sledečo izjavo: „Nemško-liberalni in poljski listi razširjajo v brzojavnih poročilih iz Levova tendenciozno vest, da so se v letnem poročilu „Slavjanskega dobrodelnega društva v Petrogradu“ javno povdarjale velike zasluge, katere sem si baje jaz (!) pridobil za razširjanje pravoslavne (razkolniške ruske) vere in da se moje delovanje v tem smislu ne omeja samo na Koroško, ampak da sega tudi daleč na okolu v druge dežele. V priznanje za to — tako pišejo omenjeni listi — mi je priznalo imenovano društvo zdavno podporo v ruskih rubljah. Takim poročilom nasproti izjavljam, da je ta vest grda laž in zlobno obrekovanje. Kot katoliškemu duhovniku in zvestemu sinu sv. katoliške cerkve mi ni prišlo nikdar na misel, da bi zagovarjal pravoslavje ali ga celo razširjal. Tudi nisem bil nikdar v zvezi s „Slavjanskim dobrodelnim društvom v Petrogradu“ ter nisem nikoli tam podpore iskal ali celo od njega kaj prejel. Ako bi pa bilo res, da se je moje ime v poročilu tega društva imenovalo, tedaj se je zgodilo to brez moje vednosti in je prej ko ne nekdo moje ime zlorabil in društvo osleparil. Cela ta zadeva se mi zdi dobro premišljena in jako spretno osnovana komedija, po kateri bi nasprotniki naši mene in koroške Slovence radi spravili ob zaupanje v višjih cerkvenih in posvetnih krogih. Slutim, od kod vsa ta komedija ravno o tem času izvira in kam meri. Storil sem potrebne korake in si bom na vso moč prizadeval, da pridem tej — zdi se mi — zvito dogovorjeni in najbrže nalašč naročeni spletki na sled. Toliko za danes v svojo obrambo. — V Celovcu, dné 15. svečana 1894. — Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru in deželni poslanec.“

(Duhovnik in dijaki.) Prejeli smo nastopno sporočilo: Gledé na notico v večeršnjem „Slovenec“ z naslovom: „Duhovnik in dijaki“, v kateri se trdi, da bi bili nekateri tukajšnji gimnazijci kaznovani radi občevarja z duhovni, prosim sklicujé se na § 19. tisk. zakon., da objavite sledeči popravek: Ni res, da bi bil kateri dijak tukajšnje gimnazije kaznovan radi tega, ker je občeval z duhovniki. Res je, da je bilo več tukajšnjih dijakov kaznovanih, to pa radi tega, ker so se bili pregrešili proti jasnim določilom „disciplinarnega reda za c. kr. gimnazije na Kranjskem“, potrjenega z razpisom visocega c. kr. naučnega ministerstva z dné 16. julija 1887, šte. 11.400. — V Ljubljani, dné 20. februarija 1894. — Za ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije: A. Senekovič, ravnatelj.

(Dolenjska železnica) je v mesecu januarja prepeljala 14.766 oseb in 12.291 ton blaga, od katerega je bilo 9875 ton premoga. Dohodkov je imela za prevažanje oseb in njih prtljage 5413 gl., za blago 28.046 gl. Povprečni dohodki za kilometer na leto znašajo 5652 gl.

(Iz Postojine.) Zadnji četrtek smo pokopali tukaj gđ. Emilijo pl. Globočnikovo, hčer našega drž. poslanca in bivšega okrajnega glavarja. Takega pogreba že dolgo ni videla Postojina. Nešteta množica ljudi iz trga in okolice je spremila rajno do groba, kjer počivata že njen brat Rudolf in mati. Menimo, da je tolažil potrtega očeta pogled na tako množico sožalje mu izražajočih. Saj mu je jasno kazal, da Postojinci še niso pozabili glavarja, ki je tolikanj storil za njih trg. — Influenca nadležna je, hvala Bogu, sedaj ponehala. Januvarija nas je pa silno mučila. Ni bilo skoraj hiše brez bolnika. Vendar mrli niso.

(Nenavadno vreme.) Piše se nam iz Vrha pri Vinici: Dne 18. febr. ob 3. uri popoldne pridrvili so se črno-sivi oblaki od severo-zahoda. Začelo se je bliskati in treskati, kakor poleti. Ob 1^{1/4} uri je strela udarila v eno uro od Vrha oddaljeni vasi — v Špeharjih v hišo Mihe Lovrenčiča h. št. 29. Gospodar je bil ravno pred podom, ki je voz pod streho spravljaj. Ko je krčel iz jarma hotel spraviti, mu je isti padel iz rok na tla. Strela je bila ravno udarila v streho v čelo in stama se je užgala. Gospodar je hitro tekkel pod streho in sosedje, ki so bili k sreči doma, so pritekli z vodo na pomoč in z majhno ročno brizgalnico in posrečilo se jim je,

ogenj ugasiti ter odvrniti veliko nesrečo. Izpod strehe je strela švignila v vežo. V veži je gospodarjeva žena ravno vrata zapirala. Na desni roki je žena močno opaljena, ena kokoš v veži je poginila. Iz veže si je strela pot naredila v hišo in pred posteljo je šla v zemljo, razruvavši pečena tla. Ko je strela udarila v hišo, se je ura na steni ustavila.

(Okrajna posojilnica mokronoška) ima svoj občni zbor dne 1. marca popoldne ob 3. uri v gostilni pri Lipi (pri g. Pletersku) v Mokronogu, h kateremu vse p. n. gg. zadržnike in tudi druge gospode, ki še žele k zadrugi pristopiti, vabi najljubnejše odbor.

(Kdo se na Koroškem imenuje častnim občanom?) Na to odgovarja neki „popravek“ župana S. Krassnigga in občinskega „soveta“ (sic!) A. Šlemica v zadnjem „Miru“. Ta popravek je prav — klasično pisan (pisal pa ga je tudi: učitelj Gitschthaler!) in spada bolj v rubriko „za kratek čas“, kakor med „dopise prijateljev“. Občinski odbor v Svetinvasi je namreč dne 19. marca 1893 imenoval gg. poslanca Fr. Kirschnerja in K. Schütza „enoglasno“ častnim občanom. Slovenski odborniki pa se k dotični seji niti poklicali niso in to je grajal „Mir“. Zato so ga „vzrok § 19. tisk. postave“ (sic!) počastili s popravkom, v katerem se pravi med drugim doslovno: „Laž je, da omenjena častna občana nimata zasluge za našo občino, ampak res je, da je nam g. Kirschner pripomagal spet lesu pri občinski paši (sic!), ki smo jo zgubili skoz zanikernost prejšnjega župana (?) g. Štiha, in tako prvi gospod obranil, da ne grejo konji v naše polje. Res je dalje, da nam je gospod Schütz pripomagal izsušenje naših močvirjev in še več drugih reči!“ No, to je pač jasen odgovor vprašanju: Kdo se na Koroškem voli častnim občanom! — Če kdo hrepeni po častnem občanstvu, vabimo ga, naj se podá v starodavni Korotan, slovito doméno nemškega lažiliberizma, naj tam popravi v nemčurski občini kako podrtó lesó, in zagotovljena mu je ona — čast!

(Iz Planine:) 17. t. m. je došel z Dunaja knez Windischgrätz v Planino določiti prostor za novo logarsko hišo v gozdnem oddelku „Ravnik“ blizu vasi Laze. — Zvečer hodi v nalašč za to napravljene kolibe, čakati ropnih zverij. Volkov je več čutiti v okolici, toda ne pridejo k izpostavljeni mrhovini, ker imajo menda boljšo hrano na razpolago. Na mnogih krajih so našli ostanke raztrganih srn.

(Slovenske posojilnice koroške.) Posojilnica v Šmihelu nad Pliberkom ima svoj redni občni

zbor dné 1. marca pri „Sercerju“ v Šmihelu. Dne 4. marca zboruje posojilnica v Glinjah, dne 22. t. m. pa posojilnica v Celovcu. Novo ustanovljena posojilnica v Klečah ima uradne ure vsako nedeljo od 3. do 6. ure.

(Socijalni demokratje na Dunaju.) V vodstvu dunajskih socijalnih demokratov je 11 židov in le 9 nežidov. Židje so: dr. Adler, dr. Chonuert, dr. Kalliane, dr. Ellenbogen, dr. Ingwer, Ehrentraut, Leutner, Brod, Kaff, Feigl in gospica Glas. Sami delavci (!!), ki si v potu svojega obraza služijo kruh.

Telegrami.

Dunaj. 20. februarja. Od zanesljive strani se poroča, da je ministerski svet v več sejah določil vodilna načela za volilno reformo, o kateri se bodo sedaj posvetovale koalirane stranke.

Praga. 20. februarja. 80 strani obsežajoča zatožnica o umoru Mrve prečitata se je danes zatožencem v pisarni preiskovalnega sodnika. Zatoženi so trgovski pomočnik Dragoun, tovarniški delavec Křiž in njegova žena, trgovec s premogom, Vojtech, in njegova žena, in tajnik mladočeškega poslanskega kluba, Čížek. Zatožba se glasi na najet umor, izvršen umor, sokrivdo pri umoru, prestopki proti dinamitnemu zakonu in na hudodelstvo rušenja miru.

Praga. 21. februarja. V pravdi proti „Omladini“ obsojeni so Ziegloser na 8, Weigert 5, Sticha 5, Hradetz 5, V. Čížek 6 let, Holzbach na 13, vrednik Hein 18 mesecev poostrene ječe, pri drugih je kazen določena mej 3 leti težke ječe in 14dnevnim do 6tedenskim zaporom. Dva sta bila oproščena. Z ječo kaznovani so največ zaradi veleizdaje, razžaljenja cesarja, motenja javnega reda; tajno združenje se je pri njih vzelo za dokazano. Pri drugih obsojencih je rušenje javnega reda in tajno združevanje bila podlaga obsodbi.

Barcelona. 20. februarja. Zasledili so anarhistično zaroto, katera je ob svojem času prouzročila napad na guvernerja. Šest oseb so zaprli. Kacij 60 oseb je prizadetih.

Rio de Janeiro. 20. februarja. Bombardovanje se je z nova pričelo. Vladna vojna ladija „Nichteroy“ začne boj z vstaškim brodovjem. Prostovoljce, katere je pripeljala iz Bahie, je izkrcala zunaj zaliva.

Zdrav želodec in redno čiščenje ohranjuje raba premo vane želodčne tinkture lekarja Piccolija v Ljubljani. Ne more se dovolj priporočati zaradi racionalne sestave in preiskusnega zdravilnega vpliva. Steklenica 10 kr. 584 3 10-6

Tuji.

18. februarja.

Pri **Maliču**: Germann, Maleher, Löbl, Kümerer z Dunaja. — Rudert iz Draždan. — Cora, poštni nadkomisar, iz Trsta. — Lakner iz Črnomlja. — Anton Haide, zasebnik, s soprogo, iz Beljaka.

Pri **Sonu**: Förster s soprogo, With, Santner, Raumann z Dunaja. — Klutz iz Toplice. — Dolenc, Grandi, Posch iz Trsta. — Arlt iz Podmoklega. — Franc Perčević pl. Odavna, c. in kr. major, iz Grada. — Gruden, župnik, s Turjaka. — Moline iz Tržiča.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ivan in Marija Dornik iz Kamnika. — A. Dornik iz Tržiča. — Pirner iz Norimberke. — Švigel iz Kožleka. — Stritof iz Starega trga. — Šbil iz Mokronoga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		makromer v mm	teplemota po Celziju		
7. u. jut.	746.6	-9.0	sl. vzh.	jasno	
20. u. pop.	745.4	0.0	zm. vzh.		0.00
9. u. zveč.	746.5	-4.4	sl. vzh.	del. oblač.	
Srednja temperatura -4.4 za 4.8 pod normalom					

Zahvala.

110 (1)

Vsem, ki so nas z ustno ali pisмено izraženim sočutjem tolažili ob bridki izgubi nepozabnega našega soproga in očeta, gospoda

Mihaela Planinšek-a

izrekamo s tem našo najsrčnejšo zahvalo. Posebej še zahvaljujemo za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu prečast. duhovščino, gg. uradnike, učitelje, čitalničarje, darovalce krasnih vencev, sl. veteransko in bojno društvo, mestno godbo. Vsem Bog plati in Marija njegova mati!

Ptuj, dné 20. svečana 1894.

Rodbina Planinškova.

Jednonadstropna hiša

poleg mnskega samostana v Škofji Loki, obstoječa iz peterih sob in še skoro popolnoma nova, se valed nastalih službenih oziróv lastnika prodá pod ugodnimi pogoji.

Hiša je posebno pripravna za zasebnike in penzioniste.

Več se izvé pri lastniku N. Čadežu v Škofji Loki št. 104. 105 3-2

5000 Kg fižola „Ribničana“

lepega rudečega, izbranega za seme,

prodaja 106 2-1

Jakob Lovrenčič,

trgovec in posestnik v Sodražici pri Ribnici.

Naznanilo.

Valed dovoljenja vis. c. kr. dež. sodišča v Ljubljani z dné 8. febr. 1894, št. 7 k. k., prodá se v konkurzno maso **Amalije Vičič** spadajoča na 966 gld. 99 kr. cenjena, iz **manufakturnega blaga** obstoječega **zaloga blaga** in na 50 gld. cenjena **štacunska oprava** z najemuinsko pravico do prodajalnice vred do 1. maja 1894 skupno najvišjemu ponudniku ali ne pod cenitno vrednostjo proti takojšnjemu plačilu in prevzetju.

Kupci naj pošljejo pismene ponudbe podpisaneu oskrbniku konkurzne mase, kateri radovoljno daje o tem potrebna poiasnila,

do 6. marca 1894 do 12. ure opoldne.

V Ljubljani, dné 20. februarja 1894.

Dr. Alfonz Mosche

kot oskrbnik A. Vičičeve konkurzne mase.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

109 2-1

Dobro se izplačljivi papir za nalaganje.

**6%no
bolgarsko
državno
hipotekarno
posojilo.**

menjarnični
delniški družbi

V zlatu obrestljivo in povračljivo.

Hipotekarno zagotovljeno s prvo hipoteko na železnici **Ružuk-Varna** in **Kaspican-Sofija-Kistendil** in na pristanišča **Burgas** in **Varno**.

Se more podražiti, ker te obligacije stojé še kacij **8 odstotkov** pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnjost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6%, odstotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40-4

„Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

Dunajska borza.

Dne 21. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld 15 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 05 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . 15 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 75 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1003 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	364 . — .
London, 10 fantov strl.	125 . 25 .
Napoleonador (20 fr.)	9 . 93 .
Cesarski cekini	5 . 92 .
Nemških mark 100	61 . 15 .

Dne 20. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 95 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 . — .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 . 50 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	199 . — .
Zastavna pisma avstr. ovr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	195 . — .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . — .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	144 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 75 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 25 .
Salmove srečke, 40 gld.	72 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 . — .
Ljubljanske srečke	24 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 . 50 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2920 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109 . — .
Papirnih rubeljev 100	134 . — .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.